

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 6Ps/4/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3822202122
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Kohútová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2022:3822202122.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza, sudkyňou JUDr. Miriam Kohútovou, PhD., vo veci spôsobilosti na právne úkony osoby: J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, F., zast. procesným opatrovníkom J. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, F., v konaní o návrhu X. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, F., na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony J. K., nar. XX.XX.XXXX, takto

rozhodol:

I. Súd o b m e d z u j e J. K., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom M. XXXX/XX, F., v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilý nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, či finančnú hotovosť, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom iným osobám, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami a nie je spôsobilý rozhodovať o akejkoľvek svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

II. Za opatrovníka u s t a n o v u j e X. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorej právom aj povinnosťou je starať sa o obmedzeného, preberať za neho dôchodok, zastupovať ho pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, súdmi, notárskymi úradmi, orgánmi činnými v trestnom konaní, finančnými inštitúciami, zastupovať ho pri uzatváraní právnych úkonov a rozhodovať o jeho zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

III. Úkony presahujúce rámec bežnej veci podliehajú s c h v á l e n i u súdom.

IV. Opatrovník je p o v i n n ý predkladať súdu jedenkrát ročne správu o svojej činnosti.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

VI. Súd štátu nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka posudzovaného sa návrhom zo dňa 01.06.2022 domáhala obmedzenia spôsobilosti na právne úkony svojho syna J. K. z dôvodu, že syn je od narodenia ťažko zdravotne postihnutý. Vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť.

2. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 6Ps/4/2022-20 zo dňa 17.06.2022 ustanovil posudzovanému procesného opatrovníka, starú matku posudzovaného J. F..

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, procesného opatrovníka, lekáorskými správami posudzovaného, znaleckým posudkom MUDr. Márie Mazlanovej.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

5. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 6Ps/4/2022-39 zo dňa 12.9.2022 vo veci nariadil znalecké dokazovanie, znaleckou úlohou poveril MUDr. Máriu Majzlanovú, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Súd mal zo znaleckého posudku č. 74/2022 zistené, že u posudzovaného

sa jedná o duševnú poruchu - ťažká duševná zaostalosť. Ide o duševné ochorenie trvalého a nezvratného charakteru, bez predpokladu zlepšenia psychického stavu v budúcnosti. Osobnosť je veľmi nízkeho formátu, organická, rozumovo nerozvinutá, neschopná rečového prejavu ako i zmysluplného dorozumievania sa, nevyznajúca sa dostatočne v sebe a ani v okolitom dianí, imobilná, úplne inkontinentná, samostatnej existencie neschopná, odkázaná na pomoc a starostlivosť inou osobou v zabezpečovaní akýchkoľvek potrieb a úkonov. U posudzovaného sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Znalec navrhuje obmedziť mu spôsobilosť na právne úkony tak, že nie je schopný nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

6. Podľa § 10 ods. 1 Obč. zák. ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

7. Podľa § 10 ods. 2 Obč. zák. ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné používanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

8. Obmedziť fyzickú osobu spôsobilosti na právne úkony, môže iba súd a to z dôvodov ustanovených v zákone. Pri obmedzení dochádza k zásahu do spôsobilosti len k právnym úkonom hmotného práva, uvedeným vo výroku rozsudku. Rozsah obmedzenia môže súd pritom určiť negatívnym výpočtom alebo pozitívnym výpočtom právnych úkonov, ale aj kombináciou oboch uvedených spôsobov určenia rozsahu obmedzenia spôsobilosti k právnym úkonom.

9. K obmedzeniu fyzickej osoby v spôsobilosti na právne úkony, súd má pristupovať nie na základe úvahy, či trvalé podlomenie psychickej spôsobilosti fyzickej osoby, spôsobené duševnou poruchou, nadmerným požívaním alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov, umožňuje zásah do jej spôsobilosti k právnym úkonom, ale naopak, je potrebné zvažovať, či nedostatočná rozumová a vôľová vyspelosť fyzickej osoby, zásah do jej spôsobilosti k právnym úkonom v jej záujme vyžaduje.

10. Navrhovateľka vo svojej výpovedi uviedla, že ZP nenamietá. V zmysle neho žiada rozhodnúť. S posudzovaným žije v spoločnej domácnosti, poberá opatrovateľský príspevok, chce mu byť ustanovená za opatrovníčku.

11. Procesný opatrovník vo svojej výpovedi uviedol, že posudzovaný je jej vnuk, s návrhom súhlasí.

12. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že u posudzovaného sa jedná o duševnú poruchu - ťažká duševná zaostalosť. Ide o duševné ochorenie trvalého a nezvratného charakteru, bez predpokladu zlepšenia psychického stavu v budúcnosti. Osobnosť je veľmi nízkeho formátu, organická, rozumovo nerozvinutá, neschopná rečového prejavu ako i zmysluplného dorozumievania sa, nevyznajúca sa dostatočne v sebe a ani v okolitom dianí, imobilná, úplne inkontinentná, samostatnej existencie neschopná, odkázaná na pomoc a starostlivosť inou osobou v zabezpečovaní akýchkoľvek potrieb a úkonov. U posudzovaného sú splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony. Znalec navrhuje obmedziť mu spôsobilosť na právne úkony tak, že nie je schopný nakladať s hnutelným aj nehnuteľným majetkom, akýmkoľvek spôsobom ho zaťažovať, spísať závet, preberať dôchodok, resp. iné dávky, hospodáriť s akoukoľvek hotovosťou, nie je spôsobilý uzatvárať akékoľvek zmluvy, úverové zmluvy, pôžičky a iné zmluvy s právnickými a fyzickými osobami, ani byť ručiteľom, nie je spôsobilý konať pred štátnymi orgánmi, orgánmi verejnej správy, finančnými inštitúciami, nie je spôsobilý rozhodovať o svojej zdravotnej a sociálnej starostlivosti .

13. Súd obmedzil spôsobilosť na právne úkony J. K. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

14. Podľa § 248 ods. 1 CSP s konaním o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené konanie o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

15. Podľa § 248 ods. 2 CSP v rozhodnutí o obmedzení spôsobilosti na právne úkony súd určil opatrovníka a vymedzil rozsah v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil.

16. Do funkcie opatrovníka súd ustanovil X. F. , ktorá spĺňa pre tento účel predpoklady a s opatrovníctvom súhlasila. Súd súčasne určil rozsah jej oprávnení a povinností, ktoré zodpovedajú rozhodnutiu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony.

17. Trovy predmetného konania s poukazom na ustanovenie § 251 ods. 1 CMP platí štát.

18. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie sa podáva na Okresný súd Prievidza. Odvolanie musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisovú značku konania, podpis) označenie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa toto rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie môže byť odôvodnené len skutočnosťami uvedenými v § 365 ods. 1, 2 CSP.